

© Черепаха О.Л.

УДК: 572.087:81'255:811.111:811.161.2

Черепаха О.Л.

Вінницький національний медичний університет імені М.І.Пирогова, кафедра гістології (вул. Пирогова, 56, м.Вінниця, 21018, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНТРОПОМЕТРИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ З УКРАЇНСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ МОВУ

Резюме. Було проаналізовано англomовну та вітчизняну наукову літературу та проведено співставлення антропометричних вимірювань, які найбільш часто застосовуються на Україні, а саме повздовжніх і поперечних розмірів тіла, розмірів обхвату тіла, товщини шкірно-жирових складок, краніометричних розмірів та діаметрів тіла. Було помічено, що в різних дослідженнях дослідники не вірно перекладають антропометричні терміни, і не має єдиної уніфікованої термінології, щодо їх перекладу. Для того щоб уникнути невідповідностей та плутанини, які виникали при перекладі, було розроблено уніфікований довідник який містить антропометричні терміни згідно зазначених вище вимірювань.

Ключові слова: антропометрична термінологія, переклад, англійська мова.

Вступ

На сьогоднішній день антропометричні дослідження впевнено посіли своє місце в науці та медицині. Так на базі науково-дослідного центру Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова в рамках загально-університетської наукової тематики "Розробка нормативних критеріїв здоров'я різних вікових та статевих груп населення на основі вивчення антропогенетичних та фізіологічних характеристик організму з метою визначення маркерів мультифакторіальних захворювань", на протязі багатьох років науковцями та співробітниками ряду кафедр Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова виконується науково-планова робота. Але, на превеликий жаль, в Україні й досі не має загальноприйнятої класифікації щодо перекладу антропометричних термінів англійською мовою. Тому метою роботи стало проведення стандартизації та уніфікації перекладу антропометричних термінів з української на англійську мову.

Матеріали та методи

Досить складно правильно перекласти деякі терміни: наприклад, термін "ширина дистального епіфізу передпліччя" перекладають, як "right forearm distal epiphysis width" замість "elbow breadth (bone)", чи термін "шкірно-жирова складка на задній поверхні плеча" перекладають як "skin fat fold on the shoulder back surface" замість "triceps skinfold" тощо. У зв'язку з цим є нагальна потреба розробити єдиний термінологічний довідник, яким би могли користуватися антропологі у своїй практичній діяльності.

Такий довідник був розроблений нами на основі наступних наукових джерел Human Systems Information Analysis Center [1994], International Standards for Anthropometric Assessment [2001], National Health and Nutrition Examination Survey (Body measurements) [1988], National Health and Nutrition Examination Survey (Anthropometry procedures manual) [2007], National Aeronautic and Space Administration [2008], Body Measurement Techniques: a Comparison of Three-dimensional Body Scanning and Physical Anthropometric

Methods [2001] Anthropometry the individual and the population [2005] та підручника по антропометрії О.А.Бунак [1941] і дисертації Л.А.Сарафинюк [2010]. Цей довідник є детальним, з описом місця вимірювання антропометричної точки як у нас, так і за кордоном. Цей додатковий крок був зроблений у зв'язку з тим, що, на жаль, деякі з місць антропометричних вимірювань українськими дослідниками не співпадають з відповідними точками вимірювань американськими колегами. Тому далі по тексту будуть уточнення щодо останнього пункту.

Результати. Обговорення

Повздовжні розміри тіла - висота 5 антропометричних точок.

1. Верхньогрудинна (висота надгрудинної точки) - знаходиться на верхньому краї яремної вирізки рукоятки груднини по середній лінії.

Suprasternale Height - The vertical distance between a standing surface and the suprasternale landmark on the notch at the top of the breastbone is measured with an anthropometer. Subject stands erect looking straight ahead. The shoulders and upper extremities are relaxed.

2. Акроміальна (висота плечової точки) - зовнішня точка акроміону.

Acromion Height - The vertical distance between a standing surface and the acromion landmark on the tip of the right shoulder is measured with an anthropometer. The subject stands erect looking straight ahead.

3. Пальцева (висота пальцевої точки) - відповідає найнижчій точці кінцевої фаланги третього пальця.

Dactyilion Height - The height of the tip of the middle finger measured with the arm, hand, and finger extended downward.

4. Вертлюгова (висота вертлюгової точки) - відповідає великому вертлюгу стегнової кістки.

Trochanterion Height - The vertical distance between a standing surface and the trochanterion landmark on the upper side of the right thigh. Measured with an anthropometer. The subject stands erect looking straight ahead. The heels are together with the weight distributed equally on both feet.

5. Лобкова (висота лобкової точки) - відповідає верхньому краю лобкового симфізу по середній лінії.

Pubic height - A measure of the vertical distance from the pubis to the floor taken when the subject is in a standing position.

4 поперечних розмірів тіла

1. Ширина дистального епіфізу плеча - найбільша відстань по горизонталі між зовнішнім і внутрішнім надвиростками плечової кістки.

Elbow Breadth (bone) - The distance between the medial and lateral epicondyles of the humerus measured with the flesh compressed.

2. Ширина дистального епіфізу передпліччя - найбільша відстань по горизонталі між шилоподібними відростками променевої і ліктьової кістки.

Wrist Breadth (Bone) - The distance between the radial and ulnar styloid prominence of the wrist measured with the flesh compressed.

3. Ширина дистального епіфізу стегна - найбільша відстань по горизонталі між внутрішнім і зовнішнім надвиростками стегнової кістки.

Knee Breadth (Bone) - Subject stands erect. The transverse distance between the lateral and medial femoral epicondyles of the right leg is measured with a sliding caliper.

4. Ширина дистального епіфізу гомілки - найбільша відстань по горизонталі між зовнішньою і внутрішньою кісточками гомілки.

Bimalleolar Breadth - The horizontal distance between the maximum protrusions of the ankle bones (lateral and medial malleoli) of the right foot is measured with a Holtain caliper. The subject stands with the weight equally distributed on both feet. **15 розмірів обхвату тіла**

1. Обхвату грудної клітки на вдиху. *Перекладається англійською мовою:*

Chest circumference - Inspiration - Subject stands with arms slightly raised. One should hold the tape in a horizontal position immediately below the breasts and measures the circumference of the chest at maximum inhalation.

2. Обхвату грудної клітки в спокійному стані.

Chest Circumference - The maximum horizontal circumference of the chest at the fullest part of the breast is measured with a tape. The subject stands erect looking straight ahead. The shoulders and upper extremities are relaxed.

3. Обхвату грудної клітки на видиху.

Chest circumference - Expiration

4. Обхвату плеча при максимальній напрузі.

Arm Circumference - Biceps (Flexed) - The circumference of the right upper arm around the flexed biceps muscle is measured with a tape held perpendicular to the long axis of the upper arm. The subject stands with the upper arm extended horizontally and the elbow flexed 90°. The fist is clenched and held facing the head, and the subject exerts maximum effort in "making a muscle".

5. Обхвату плеча в розслабленому стані.

Arm Circumference - Biceps (Relaxed) - The

maximum circumference of the right arm at the level of the biceps measured with the arm hanging relaxed.

6. Обхвату передпліччя у верхній частині.

Forearm Circumference (Extended) - The maximum circumference of the lower arm.

7. Обхвату передпліччя у нижній частині.

Wrist Circumference (Stylian) - is the circumference of the wrist perpendicular to the long axis of the forearm. It is measured with a tape passing over the stylian landmark on the wrist. The subject extends the right arm forward with the palm up.

8. Обхвату стегна.

Thigh Circumference (Proximal) - is the circumference of the right thigh at its juncture with the buttock. It is measured with a tape. The measurement is made perpendicular to the long axis of the thigh. The subject stands erect with the weight distributed equally on both feet. The legs are spread apart just enough so that the thighs do not touch.

9. Обхвату гомілки у верхній частині.

Calf Circumference - The maximum horizontal circumference of the right calf is measured with a tape. The subject stands erect with the heels approximately 10 cm apart and the weight distributed equally on both feet.

10. Обхвату гомілки у нижній частині.

Ankle Circumference - The minimum horizontal circumference of the right ankle is measured with a tape.

11. Обхвату шиї.

Neck Circumference (Base) - The circumference of the base of the neck is measured by a tape passing over the drawn lateral and anterior neck landmarks. The subject stands erect with the head in the Frankfort plane. Shoulders and upper extremities are relaxed.

12. Обхвату талії.

Waist Circumference (Natural) - The horizontal circumference of the waist at the level of its natural indentation measured with a tape passing over right and left waist (natural indentation) landmarks. The subject stands erect looking straight ahead.

13. Обхвату стегон.

Hip Circumference at Trochanterion - The circumference of the torso measured at the level of the trochanterions.

14. Обхвату стопи.

Foot Circumference (Ball of Foot) - The circumference of the foot at the first and fifth metatarsophalangeal landmarks on the ball of the right foot is measured with a tape. The subject stands with the feet about 10 cm apart and the weight distributed equally on both feet.

15. Обхвату кисті.

Hand Circumference at Metacarpale - The hand circumference of the right hand is measured with a tape passing over the landmarks at metacarpale II and metacarpale V. The subject places the palm on a table, the fingers together, and the thumb abducted. The middle finger is parallel to the long axis of the forearm.

Товщина дев'яти шкірно-жирових складок

(ШЖС)

1. Товщина ШЖС на задній поверхні плеча - вимірювали при опущеній руці у верхній третині плеча над триголовим м'язом, береться вертикально.

Triceps Skinfold - The thickness of a skinfold picked up on the back of the arm halfway between acromion and the tip of the elbow, parallel to the long axis of the upper arm.

2. Товщина ШЖС на передній поверхні плеча - вимірювали у верхній третині внутрішньої поверхні плеча над двоголовим м'язом, береться вертикально.

Biceps Skinfold - A vertical fold of skin is measured at the anterior mid point of the contracted bicep muscle. This midpoint is found by measuring the distance between the lateral epicondyle of the left humerus and the acromial landmark.

3. Товщина ШЖС на передній поверхні передпліччя - вимірювали на внутрішній поверхні, у найбільш широкому місці, береться вертикально.

Forearm skinfold the measurement site should be at the maximum circumference of the forearm (as determined by a tape measure). The thickness of a skinfold picked up along the long axis of the arm.

4. Товщина ШЖС під нижнім кутом лопатки - вимірювали в косому напрямку (зверху вниз, зсередини назовні

Subscapular Skinfold - The thickness of a skinfold picked up just below the inferior angle of the right scapula and parallel to the tension lines of the skin.

5. Товщина ШЖС на боці - вимірювали вище гребня клубової кістки, береться вертикально;

Suprailiac Skinfold - The thickness of a skinfold picked up in the midaxillary line at the level of the crest of the ilium.

6. Товщина ШЖС на животі - вимірювали на рівні пупка, праворуч від нього на відстані 5 см, береться вертикально;

Abdominal Skinfold The vertical pinch is made 5 cm adjacent to the umbilicus, to the right side.

7. Товщина ШЖС на грудях - вимірювали по середньо-ключичній лінії на відстані 5 см від нижнього краю ключиці, береться вертикально. Нажаль точка вимірювання ШЖС на грудях в Україні, не співпадає з загальноприйнятими у американських колег точками вимірювання ШЖС на грудях. Тому, якщо ми будемо перекладати **chest skinfold**, то згідно з їх класифікацією вони зрозуміють, що це ШЖС взята в косому напрямку вздовж границі грудного м'яза між задньою паховою складкою та соском. Тому доцільніше перекладати **Juxta-clavicular Skinfold**

8. Товщина ШЖС на стегні - вимірювали в положенні сидячи на стільці, ноги зігнуті в колінних суглобах під прямим кутом, у верхній частині стегна на передньо-бічній поверхні, паралельно паховій складці; Нажаль точка вимірювання ШЖС на стегні в Україні, не співпадає з загальноприйнятими у американських колег точками вимірювання ШЖС на стегні. Тому, якщо ми будемо перекладати **thigh skinfold**, то згідно з їх класифікацією вони зрозуміють, що це ШЖС взята на передній поверхні

стегна в його середній третині. Тому доцільніше перекладати **proximal thigh skinfold**.

9. Товщина ШЖС на гомілці - вимірювали в тому ж вихідному положенні, що і на стегні, береться майже вертикально на задньо-бічній поверхні верхньої частини гомілки, на рівні нижнього кута підколінної ямки. Нажаль точка вимірювання ШЖС на гомілці в Україні, не співпадає з загальноприйнятими у американських колег точками вимірювання ШЖС на гомілці. Тому, якщо ми будемо перекладати **medial calf skinfold**, то згідно з їх класифікацією вони зрозуміють, що це ШЖС, яка береться вертикально у найбільш широкому місці гомілки на передній медіальній поверхні. Тому доцільніше перекладати **posterior lateral calf skinfold**.

Краніометричні розміри

1. Обхват голови вимірювали сантиметровою стрічкою через надперенісся (глабеллу) та ініон (найбільш виступаючу точку потиличного горба).

Head Circumference - The maximum circumference of the head above the attachment of the ears is measured with a tape passing just above the ridges of the eyebrows and around the back of the head.

2. Сагітальну дугу вимірювали від надперенісся (глабелли) до потиличної точки; сантиметрова стрічка устелюється в сагітальній площині.

Sagittal-Arc (Nuchale) - The distance over the top of the head from the glabella (between the brow ridges) to nuchale at the base of the skull.

Для наступних краніометричних вимірювань використовували товстотний циркуль.

3. Найбільша довжина голови - це відстань від глабелли до потиличної точки, яка вимірювали в серединно-сагітальній площині.

Head Length - The distance from the glabella landmark between the browridges to the posterior point on the back of the head. It measured with a spreading caliper.

4. Найбільша ширина голови (потиличний діаметр) - це відстань між точками, розташованими позаду вушних раковин.

Head Breadth - The maximum horizontal breadth of the head above the attachment of the ears is measured with a spreading caliper.

5. Найменша ширина голови (лобовий діаметр) - пряма відстань між правою і лівою лобово-скроневи-ми точками.

Minimum Frontal Breadth - The breadth of the forehead across the lateral bony ends of the brow ridges.

6. Ширина обличчя - пряма відстань між виличними точками найбільш віддаленими на виличних дугах.

Bizygomatic Breadth - The maximum horizontal breadth of the face (between the zygomatic arches) is measured with a spreading caliper.

7. Ширина нижньої щелепи - пряма відстань між зовнішніми поверхнями верхівок кутів нижньої щелепи.

Bigonial Breadth - The breadth of the jaw across the gonial angles

Вимірювання діаметрів тіла проводили великим товстотним циркулем.

1. Плечовий (акроміальний) діаметр, або ширина плечей - відстань між лівою та правою плечовими точками, вимірювали спереду.

Biacromial Breadth - The distance between the right and left acromion landmarks at the tips of the shoulders is measured with a beam caliper. The subject sits erect. The shoulders and upper arms are relaxed and the forearms and hands are extended forward horizontally with the palms facing each other.

2. Поперечний діаметр грудної клітки, або середньогрудний - горизонтальна відстань між найвіддаленішими точками бокових поверхонь грудної клітки на рівні середньогруднинної точки, що відповідає верхньому краю зчленування четвертих груднино-реберних суглобів. Ніжки товстотного циркуля мають знаходитися на середньопахвовій лінії з обох боків грудної клітки.

Chest Breadth - The maximum horizontal breadth of the chest at the level of the right bustpoint on women or the nipple on men is measured with a beam caliper. The subject stands erect looking straight ahead with the heels together, the weight distributed equally on both feet. The measurement is taken at the maximum point of quiet respiration.

3. Нижньогрудний діаметр - горизонтальна відстань

між найбільш виступаючими бічними точками десятих ребер. Нажаль такий діаметр не має аналога за кордоном. Тому доцільним є переклад **distal chest breadth**.

4. Передньо-задній середньогруднинний діаметр грудної клітки (сагітальний розмір грудної клітки) - вимірювали горизонтально по стріловій площині на рівні середньогруднинної точки.

Anterior-posterior chest depth - This is the distance measured between the mesosternale and the back at the same level is measured with a beam caliper.

Висновки та перспективи подальших розробок

Таким чином, до довідника увійшли терміни з англійським перекладом, які найбільш часто застосовуються у вітчизняних антропометричних дослідженнях, а саме повздовжні та поперечні розміри тіла, розміри обхвату тіла, товщина шкірно-жирових складок, краніометричні розміри, розміри тазу та діаметри тіла.

Сподіваємось, що у перспективі цей довідник буде доповнений новими термінами, що рідше вживаються в Україні, та перекладом термінів з англійської на українську мову, тих антропометричних термінів, які не вживаються в Україні, але можуть бути використані дослідниками.

Список літератури

- Бунак О.А. Антропометрия. Практический курс /Бунак О.А.- М.: Учпедгиз, 1941.- 368с.
- Сарафинюк Л.А. Вікові та статеві закономірності змін гемодинаміки в залежності від конституціональних характеристик організму: дис. ... доктора мед. наук: 03.00.13 /Лариса Анатоліївна Сарафинюк.- Тернопіль, 2010.- 521с.
- International Standards for Anthropometric Assessment published by International society for the advancement of kinanthropometry ISAK book Australia: National library of Australia, 2001.- 131p.
- National Aeronautic and Space Administration NASA-STD-3000 275e [Electronic resource] Anthropometry and biomechanics - 2008.- Vol.1, sect. III.- P.32-79 - Режим доступу до ресурсу: <http://msis.jsc.nasa.gov/Volume1.htm>
- National health and nutrition examination survey. Body measurements (anthropometry).- Research Boulevard Rockville, 1988.- 62p.
- National health and nutrition examination survey. Anthropometry procedures manual. - Safer Healthier People, NHANES, 2007.- 102p.
- Anthropometric data analysis sets manual [Electronic resource] by data of Human Systems Information Analysis Center / the United States Department of Defense - 1994. - 54 p. - Режим доступу до ресурсу: http://mreed.umtri.umich.edu/mreed/downloads/anthro/ansur/ADAS-Dimension_Definitions.pdf
- Anthropometry the individual and the population [edited by Stanley J. Uljaszek, C. G. Nicholas Mascietaylor] - Cambridge University press, 2005.- 228p.
- Peavy Simmons K. Body measurement techniques: a comparison of three-dimensional body scanning and physical anthropometric methods / Karla Peavy Simmons - Raleigh, North Carolina, 2001.- 68p.

Черепакха О.Л.

ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА АНТРОПОМЕТРИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ С УКРАИНСКОГО НА АНГЛИЙСКИЙ ЯЗЫК

Резюме. Была проанализирована англоязычная и отечественная научная литература и проведено сопоставление антропометрических измерений, которые наиболее часто применяются на Украине, а именно продольных и поперечных размеров тела, размеров обхвата тела, толщины кожно-жировых складок, краниометрических размеров, размеров таза и диаметров тела. Было замечено, что в разных исследованиях исследователи неверно переводят антропометрические термины, и нет единой унифицированной терминологии, по их переводу. Для того чтобы избежать несоответствий и неразберихи, которые возникали при переводе, был разработан унифицированный справочник, который содержит антропометрические термины в соответствии с указанными выше измерениями.

Ключевые слова: антропометрическая терминология, перевод, английский язык.

Cherepakha O.L.

PECULIARITIES OF ANTHROPOMETRIC TERMINOLOGY TRANSLATION FROM UKRAINIAN INTO ENGLISH

Summary. English and domestic scientific literature was analyzed. Anthropometric comparison of the most useful measurements of longitudinal, transverse, circumferential body sizes, skinfolds, craniometric sizes, pelvis sizes and body diameters were done in Ukraine. It was noticed that in different surveys investigators translate anthropometric terminology incorrect and there are no single unified terminology for their translation. To eliminate these inconsistencies and the confusion they create during translation a unified

manual was developed. It includes anthropometric terminology according to mentioned above measurements.

Key words: anthropometric terminology, translation, English.

Стаття надійшла до редакції 04.11.2013 р.

Черпаха Олена Леонідівна - к. мед. н., асистент кафедри гістології ВНМУ ім. М.І.Пирогова; elsalena@mail.ru

© Вернигородський С.В.

УДК: 616-003.972:616.33-071:616-002.17:616.33-002

Вернигородський С.В.

Кафедра патологічної анатомії, судової медицини та права, Вінницький національний медичний університет імені М.І.Пирогова (вул. Пирогова, 56, м.Вінниця, 21018, Україна)

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ В ДІАГНОСТИЦІ РІЗНИХ ТИПІВ ХРОНІЧНОГО ГАСТРИТУ

Резюме. На основі аналізу гастробіопсій вивчені патоморфологічні зміни слизової оболонки шлунка при різних типах хронічного гастриту. Отримані результати можуть служити додатковими критеріями для диференціальної діагностики різних патоморфологічних форм хронічних гастритів.

Ключові слова: хронічний гастрит, діагностика, патоморфологічні критерії.

Вступ

Хронічний гастрит (ХГ) - захворювання, для якого крім запальної інфільтрації слизової оболонки (СО) характерним є порушення регенерації епітелію зі зменшенням кількості залоз, їх структурною перебудовою та подальшим розвитком атрофії.

Відомо, що з метою діагностики ХГ застосовують морфологічні, гістохімічні та біохімічні методи досліджень, які відрізняються між собою за точністю і складністю їх виконання. Найбільш відомими є способи діагностики ХГ на основі гістологічного дослідження біоптатів шлунка [Dixon et al., 1996; Ozlem Aydin et al., 2003]. Проте патогістологічне дослідження біоптатів шлунка з використанням адаптованої Сіднейської системи має ряд недоліків. По-перше ступінь дисрегенеративних змін взагалі відсутня. По-друге, що стосується поверхневого епітелію, пропонується звертати увагу тільки на наявність або відсутність справжніх ерозій. По-третє ступінь запального процесу оцінюється візуально (легкий, помірний, важкий). Про наявність ХГ судять переважно по ступеню та розповсюдженості запальної інфільтрації. При цьому відсутні точні кількісні параметри діагностики та не враховуються дисрегенеративні зміни.

Головною ознакою ХГ, крім присутності запальної інфільтрації, є наявність дисрегенерації [Аруин и др., 1998]. При гістологічному дослідженні біопсійного матеріалу такі зміни не завжди виявляються, що залежить від кількості взятого матеріалу для дослідження. Повну гістологічну картину стану СО можна отримати тільки після взяття не менше 5 шматочків.

Метою нашого дослідження стало розробка алгоритму диференційної діагностики різних типів хронічного гастриту шляхом патогістологічної оцінки стану поверхнево-ямкового епітелію (ПЯЕ), власної пластинки слизової оболонки шлунка (СОШ) та залоз.

Матеріали та методи

На базі Вінницького обласного патологоанатомічно-

го бюро, патологістологічної лабораторії кафедри патологічної анатомії ВНМУ та Військово-медичного центру ВПС України вивчено 112 гастробіопсій. Вік обстежених хворих коливався від 19 до 69 років і складав в середньому $32,6 \pm 3,87$ років.

Проводили загальноклінічне обстеження та гастроскопічне дослідження з прицільною біопсією апаратом фірми "Pentax" тип FJ-24P. Біоптати СОШ отримували з малої та великої кривизни тіла та антральної частини по 2 шматочки з кожного відділу та по 1 шматочку з кута шлунка. Матеріал фіксували у 10% нейтральному розчині формаліну з наступною парафіною проводкою та серійними зрізами товщиною 5 мкм. Препарати фарбували гематоксиліном, еозинном, альдегід фуксином та ШИК е поєднанні з альціановим синім для верифікації різних типів метаплазії СОШ.

Результати. Обговорення

Для вирішення поставленої мети використовували послідовний оціночний алгоритм, що представлений в таблиці (табл. 1). Серед 112 обстежених було виявлено 62 хворих на хронічний неатрофічний гастрит (ХНАГ), 40 на хронічний атрофічний гастрит (ХАГ) та 10 з нормальною будовою СОШ.

Таким чином, на основі застосування даного алгоритму можна чітко визначитися з типом ХГ, а саме: при дослідженні біоптату СОШ наявність морфологічних змін (1 бал) в п.1 Стан поверхнево-ямкового епітелію: 1.1; 1.2; 1.5; 1.6 та відсутність перерахованих змін в пункті 2.6 другої рубрики (Стан власної пластинки слизової оболонки шлунка) та усіх підпунктах рубрики 3 (Стан залоз) свідчить про Хронічний неатрофічний поверхневий гастрит (ХНПГ) у даного хворого. Загальна кількість балів - 4.

Якщо до перерахованих вище змін додаються бали в п. 2.2; 2.3; 2.5; 3.4; 3.5; 3.7 це свідчить про хронічний неатрофічний інтерстиціальний (глибокий) гастрит